

Rafał Kucharski

Czy sztuczna inteligencja to sposób na rozwiązywanie problemów transportu w miastach?

KONGRES MOBILNOŚCI 2025

Kraków, 8-10 października

X SYGNALIZACJA ŚWIETLNA 2025

VII INNOWACYJNY TRAMWAJ 2025

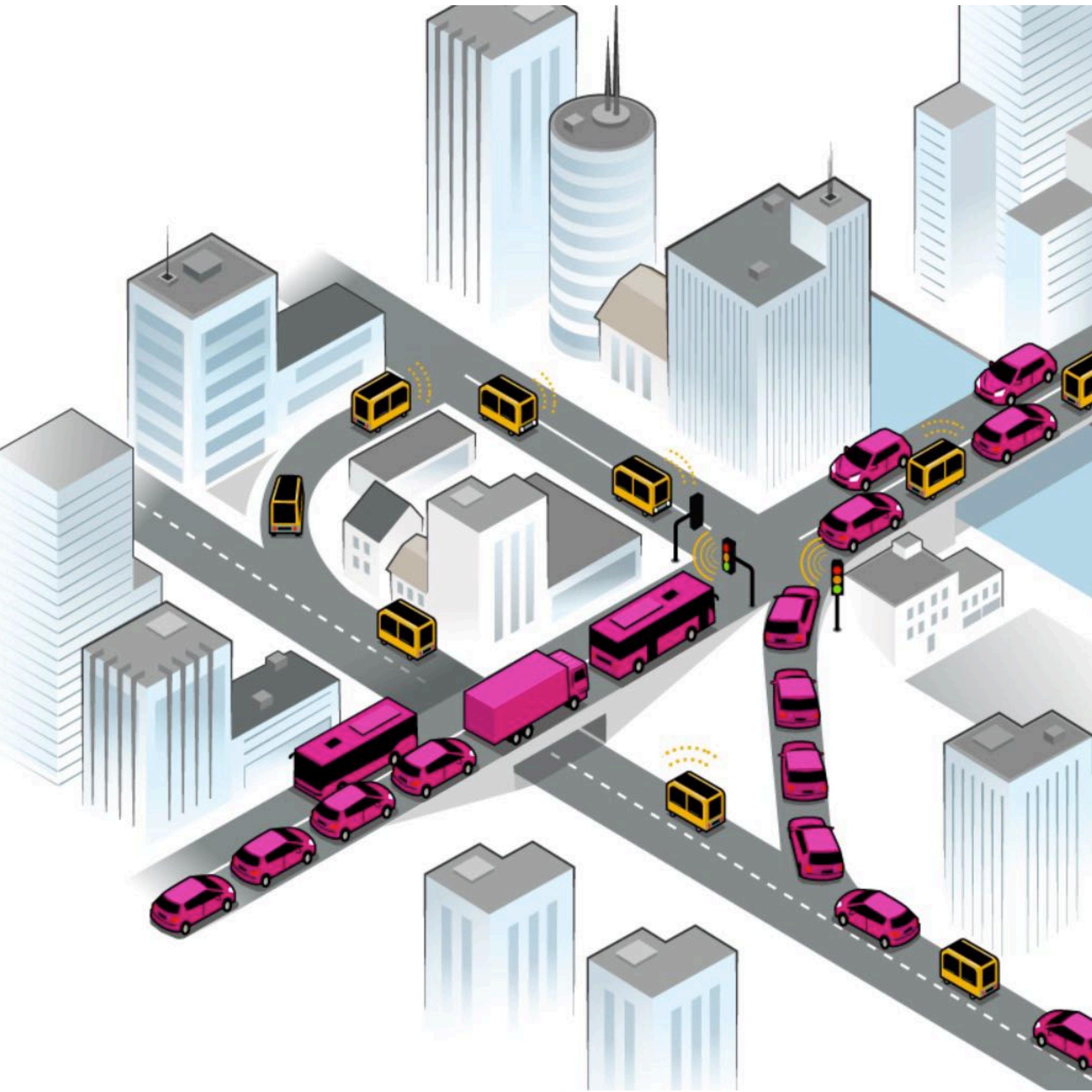
VI BUSPASY 2025

III PARKOWANIE 2025

www.konferencjespecjalistyczne.pl

Agenda

1. czym są korki w miastach i skąd się biorą
2. czym różnić się będą korki pojazdów autonomicznych

Skąd się biorą korki?

Miasto to
złożony system społeczny

Miasto korki, tłok to nasze **decyzje**

- po co jadę? do pracy
- gdzie jadę? do Gliwic
- o której? na 9:00
- czym jadę? samochodem
- które? DTŚ

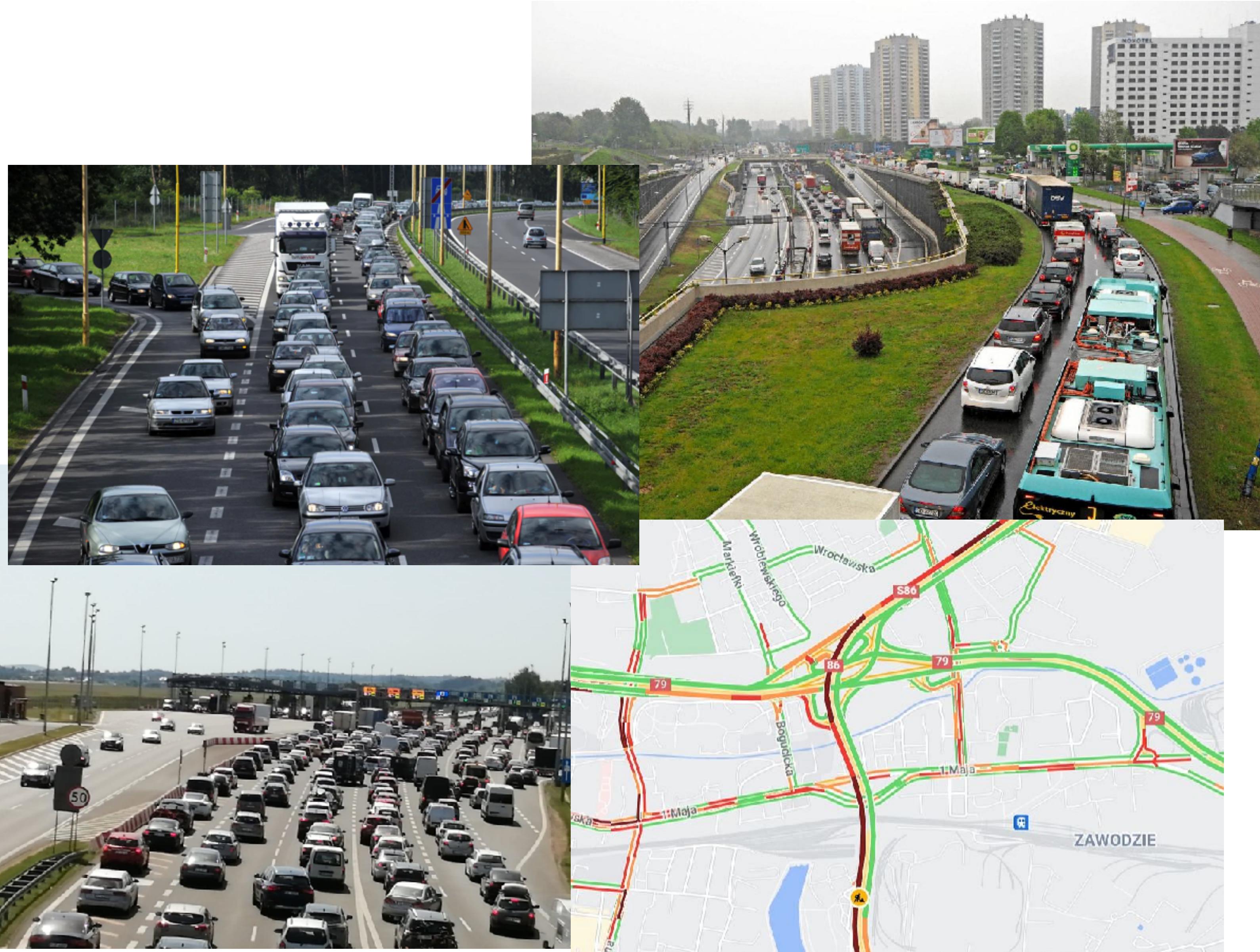
podejmowane przez miliony z nas **codziennie**

Korki efekt ludzkich decyzji

jak nam idzie?

tak sobie

Ludzkie wybory

efekt zbiorowy

wybieramy wspólnie, korkujemy wspólnie
.... ale chcemy być **sprytni**

teoria gier

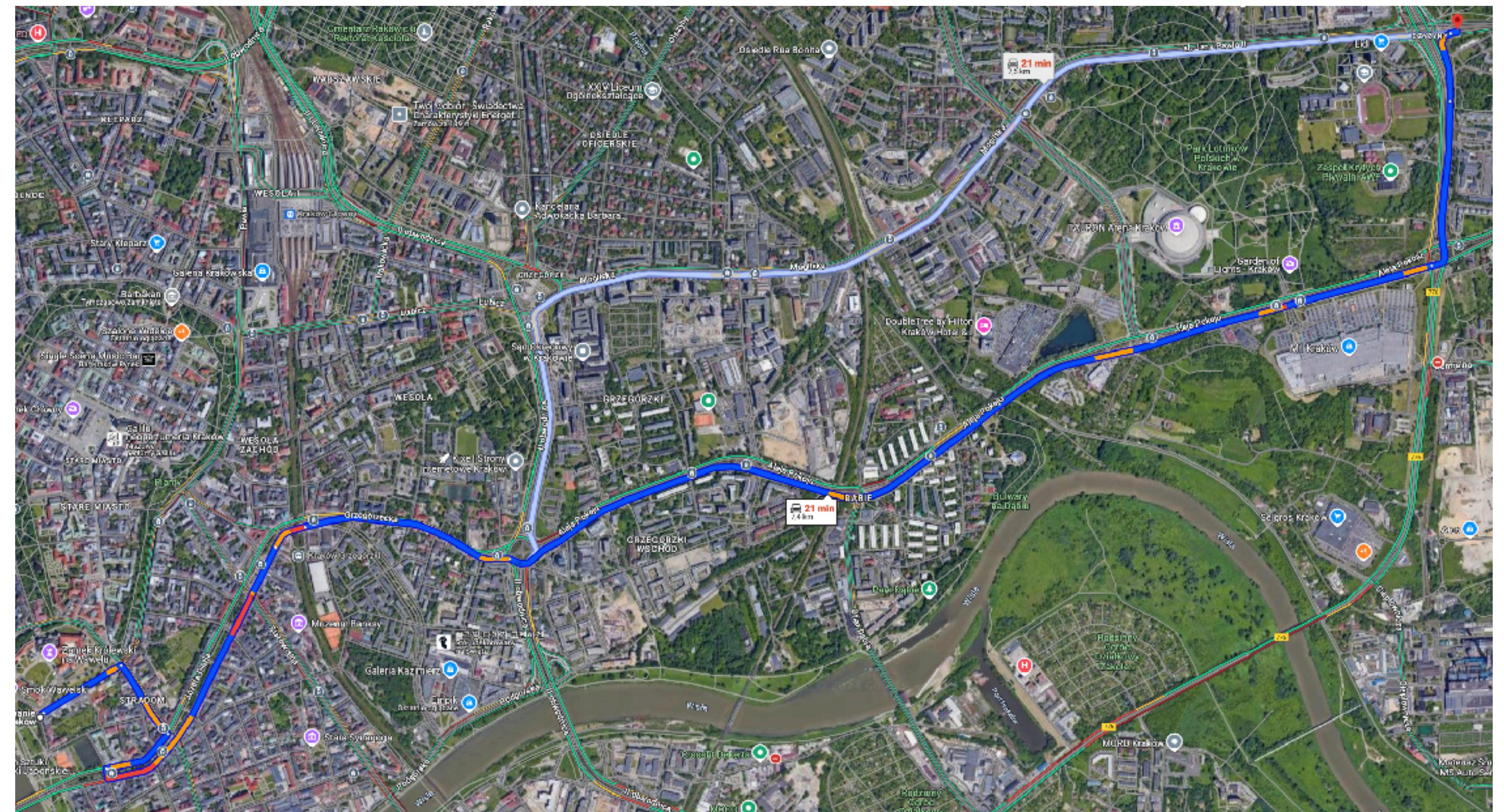
Równowaga Nasha (1950)

równowaga Wardop'a (1952)

Którędy bym nie pojechał,
będzie podobnie

Wardrop:

Żaden gracz (kierowca) nie
może samodzielnie zmienić
trasy tak, aby skrócić czas
swojego przejazdu

**Miasto przyszłości to
złożony system ludzi i maszyn**

Przyszłość

sztuczna inteligencja, pojazdy autonomiczne

w przyszłości decyzje transportowe
(np. **któredu dojechać do celu**)
oddamy sztucznej inteligencji
pojazdom autonomicznym:

- komunikującym się ze sobą
- z dostępem do danych
- z siecią neuronową
- potencjalnie kooperacyjne

COeXISTENCE

ERC Starting Grant @JU

COeXISTENCE sprawdza co stanie się gdy decyzje o podróżowaniu zaczną podejmować za nas roboty, czy też maszyny ze sztuczną inteligencją.

Jak?

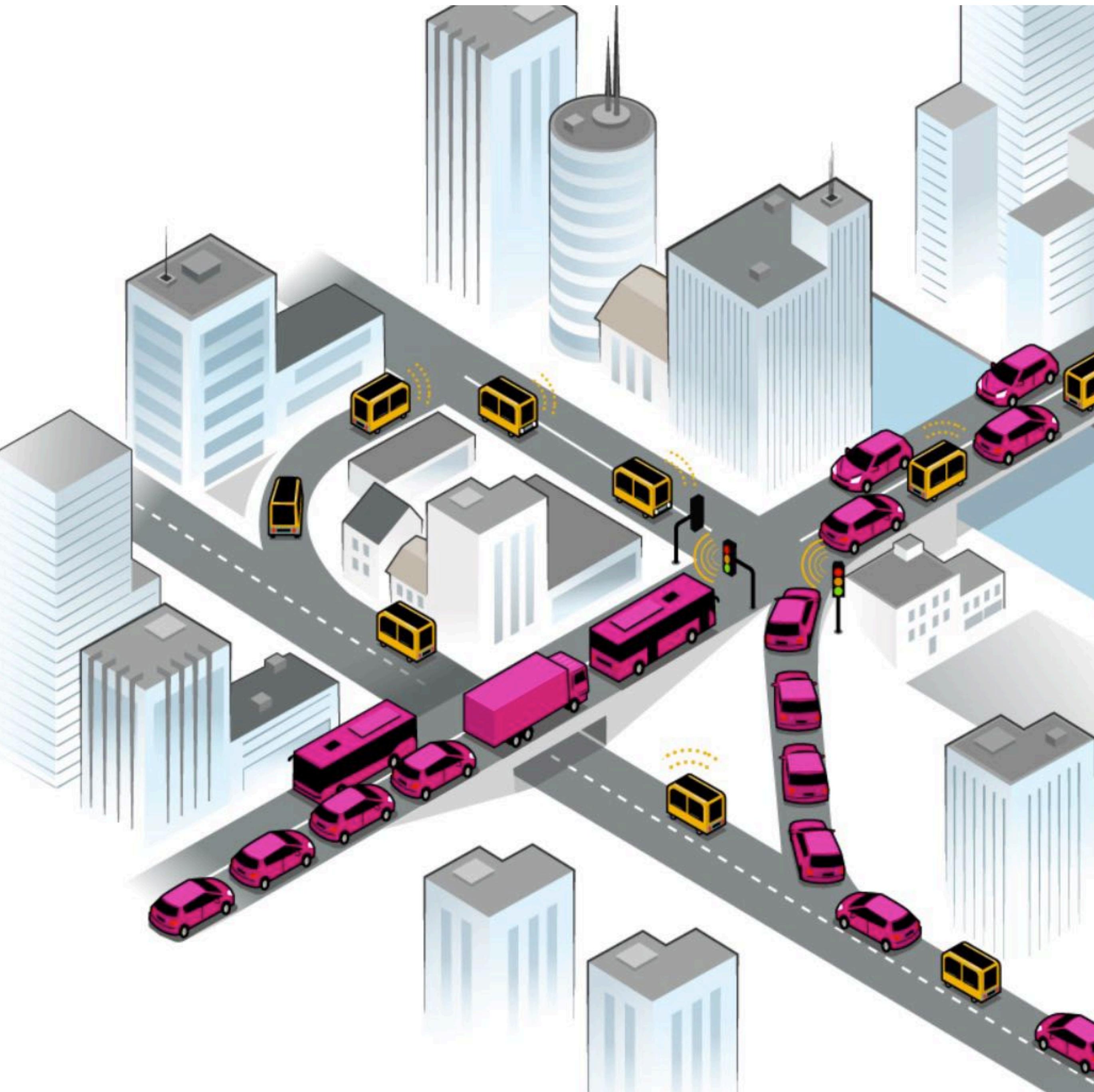
symulacje, algorytmy, uczenie maszynowe (RL), teoria gier, optymalizacja, modele wieloagentowe

Wyniki

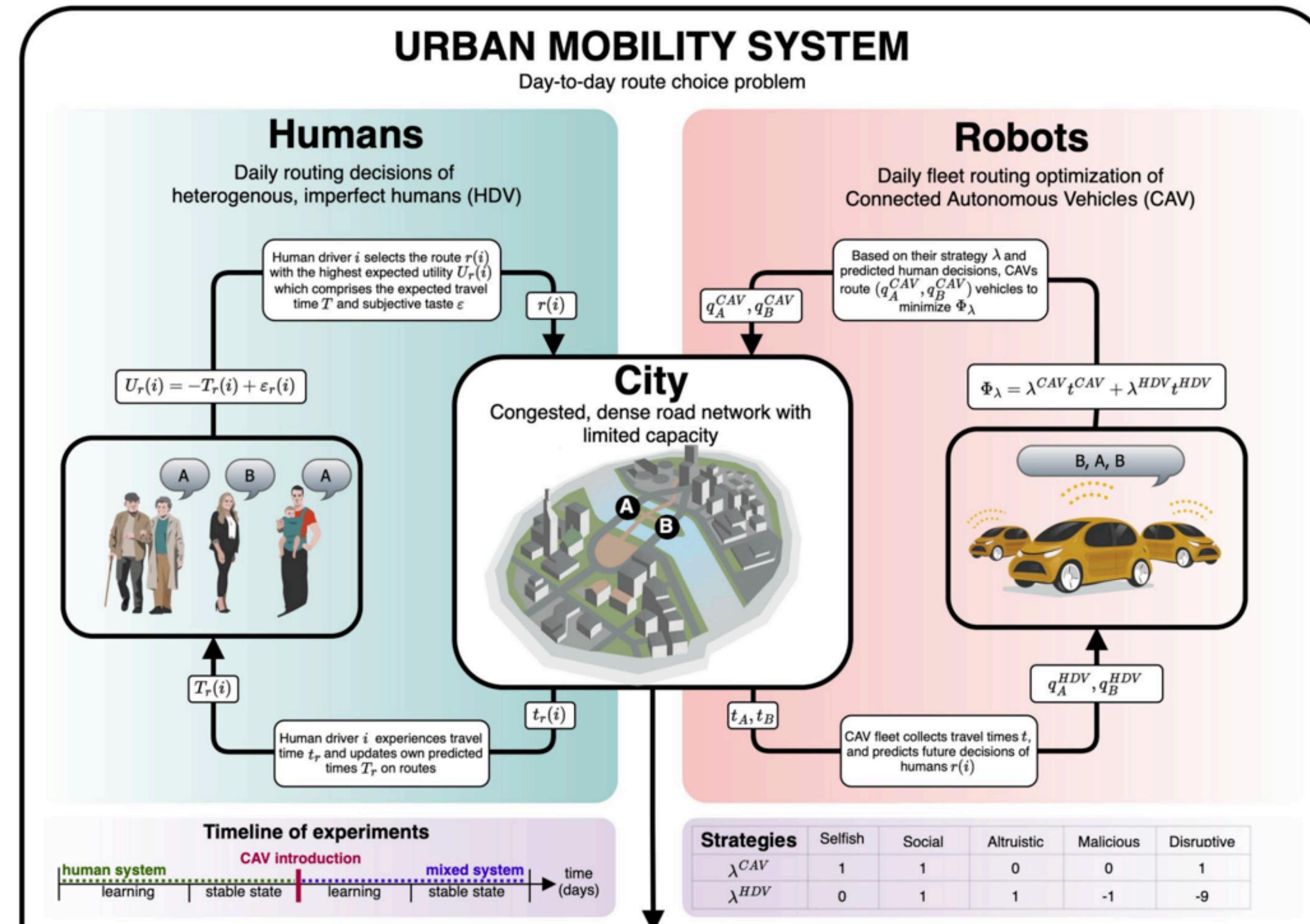
badań i eksperymentów obliczeniowych

1. Możliwe strategie
2. Długi i trudni trening AI/ML
3. Koalicje - ekskluzywne kluby
4. Celowe oscylacje dla własnego zysku
5. Czynnik społeczny w funkcji celu

Przyszłość

co zmieni AI w ruchu miejskim?

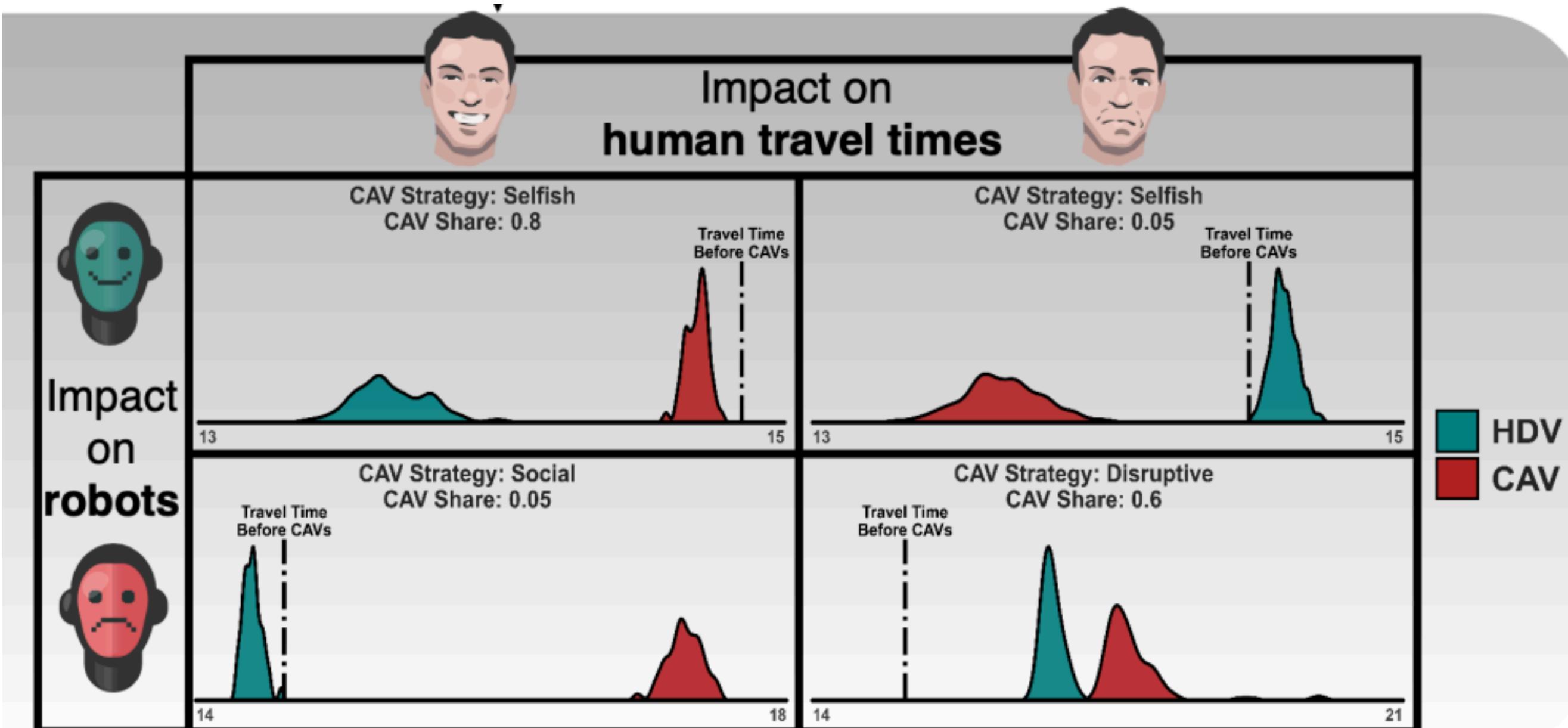
Wyniki

różne strategie i udziały

w zależności od strategii i udziału, pojazdy autonomiczne, wyposażone w sztuczną inteligencję,

mogą:

- wykiwać nas
dojechać do celu szybciej niż my
- pomóc nam
wszyscy dojedziemy szybciej
- poświęcić się dla nas
my dojedziemy szybciej
- wszystko zepsuć
wszyscy dojedziemy wolniej

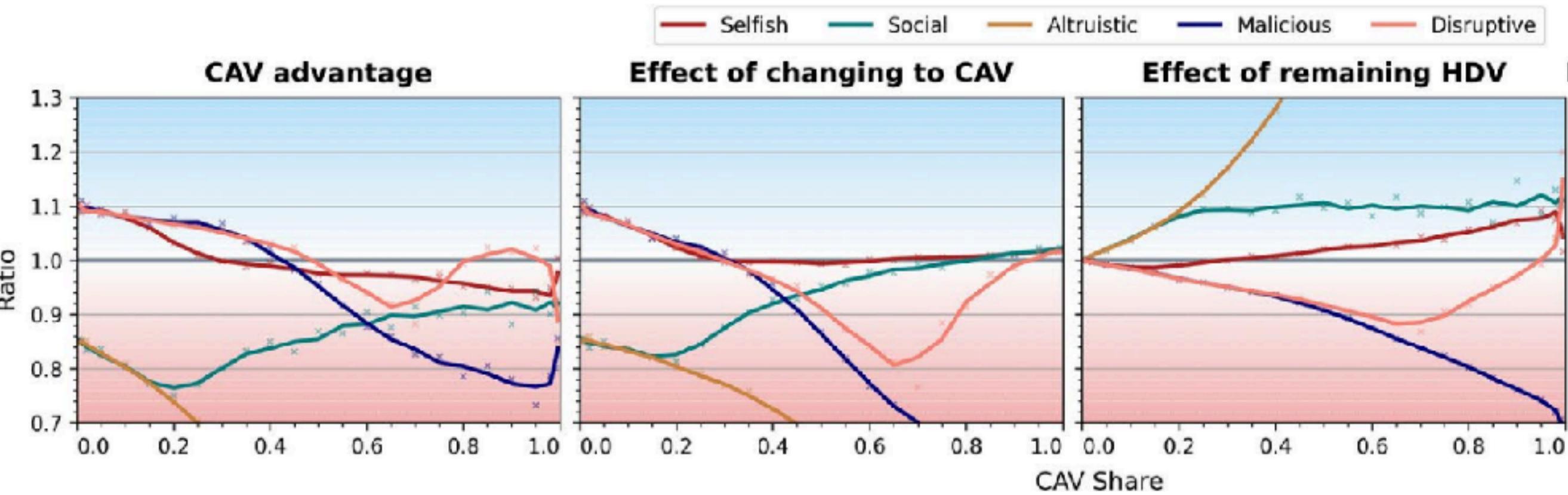

Wyniki

wpływ pojazdów autonomicznych na ruch

Wybory pojazdów autonomicznych (CAV), które zastępują daną część pojazdów prowadzonych przez ludzi (HDV), znacznie różnią się od wyborów pozostałych HDV.

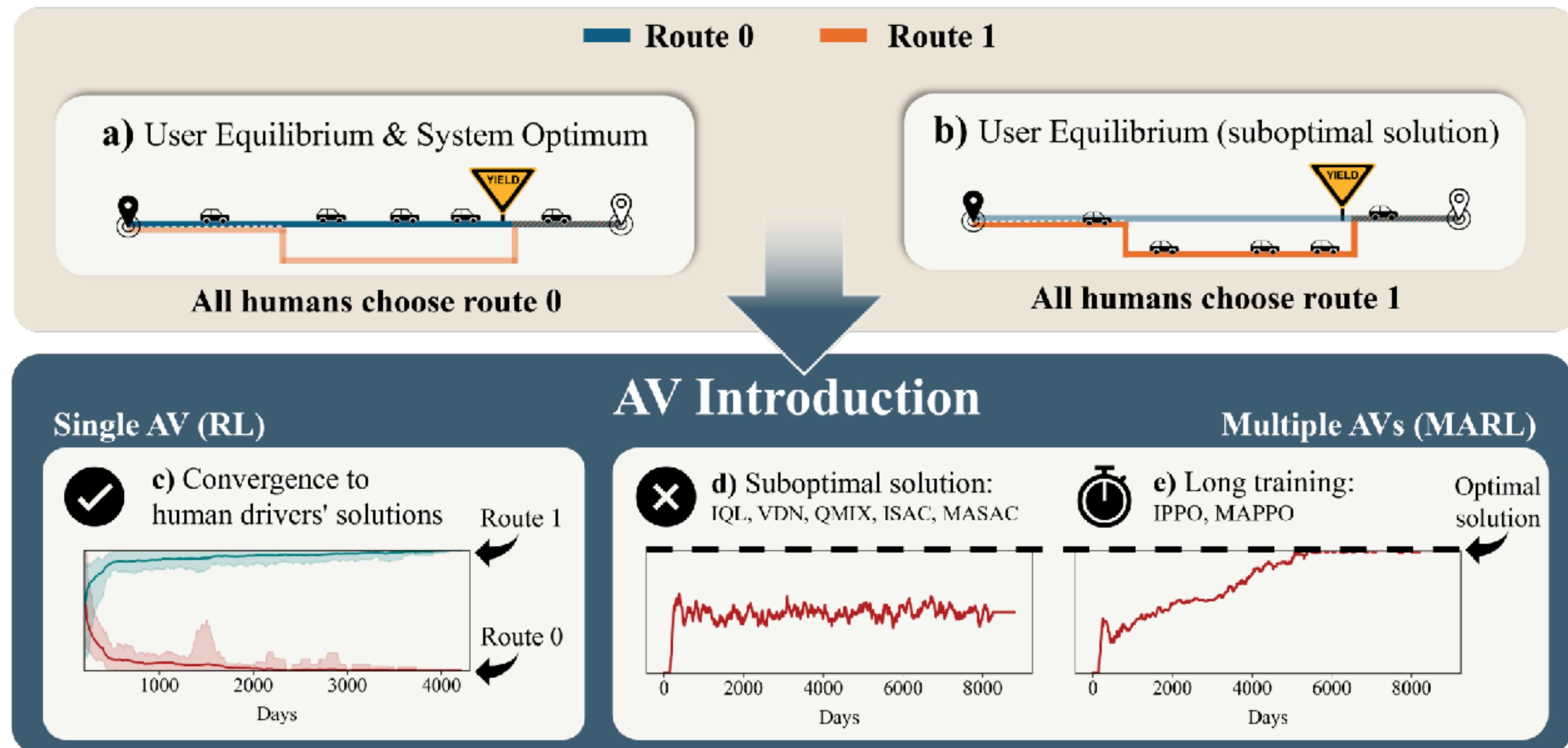
- Średni czas podróży zarówno HDV, jak i CAV może się zwiększać lub zmniejszać
- Jeśli flota CAV stosuje strategię egoistyczną, może poprawić swój zbiorowy czas podróży kosztem kierowców ludzkich, gdy udział CAV jest niewielki.
- Przy dużym udziale CAV strategia egoistyczna lub społeczna stosowana przez CAV może prowadzić do poprawy czasów podróży dla wszystkich kierowców. Odbywa się to jednak kosztem zmniejszonej sprawiedliwości.
- Populacje kierowców ludzkich o niskim poziomie błędu percepcyjnego mogą być mniej podatne na wykorzystanie przez inteligentne floty CAV niż bardziej zróżnicowane i mniej optymalne populacje.
- Silnie zatłoczone systemy, w których wybory HDV i CAV mają tendencję do upodabniania się, mogą być mniej podatne na eksploatację przez CAV. Natomiast sieci niezatłoczone mogą być łatwo wykorzystywane przez maszyny.

Wyniki

Trening AI/ML

- Nawet w trywialnych przypadkach trening trwa bardzo długo
- pojazdy potrzebują tysięcy iteracji (dni) aby znaleźć optima
- rozwiązanie często degeneruje się do suboptimalnej równowagi
- nie mamy wystarczająco dokładnych symulatorów (Visum w Vissimie)

Wyniki

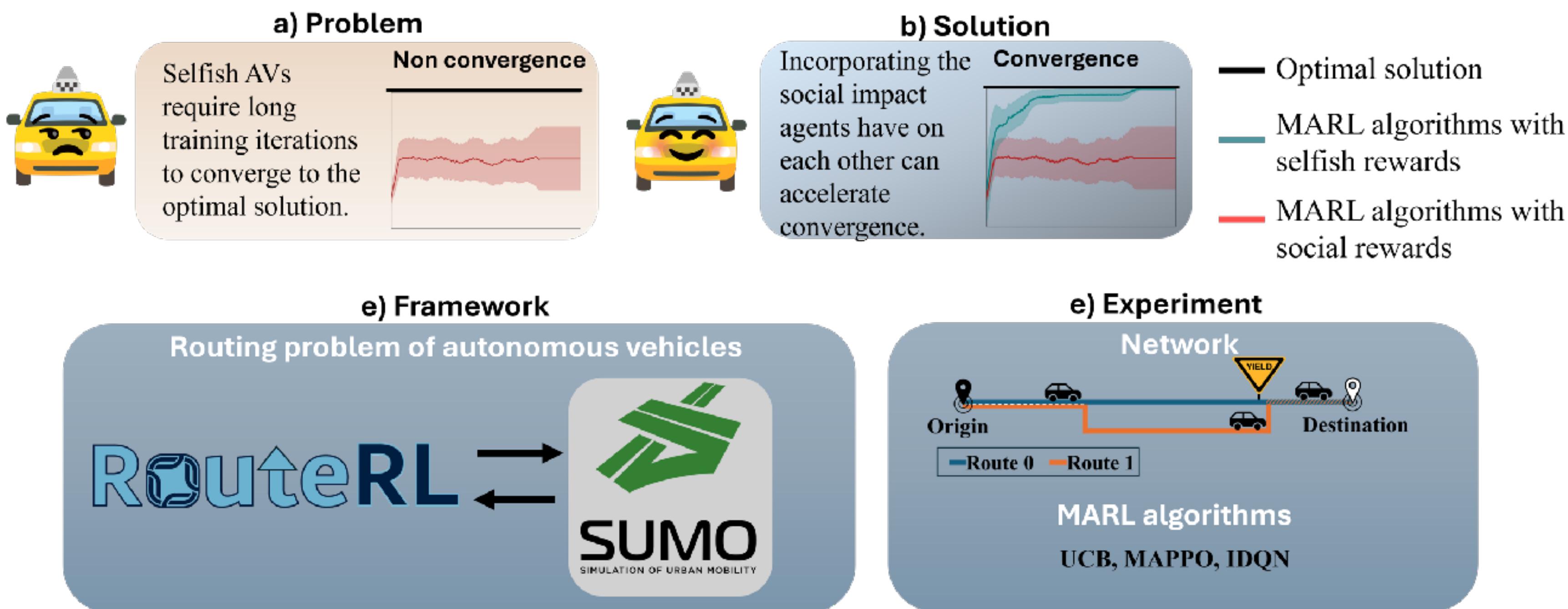
Czynnik społeczny

Nie warto być **egoistą** (tak jak w Wardropie) i minimalizować jedynie własny czas przejazdu

Dodanie elementu **systemowego** do nagrody:

1. polepsza czas treningu (krócej) algorytmów AI/ML
2. zwiększa sprawność systemu
3. stabilizuje

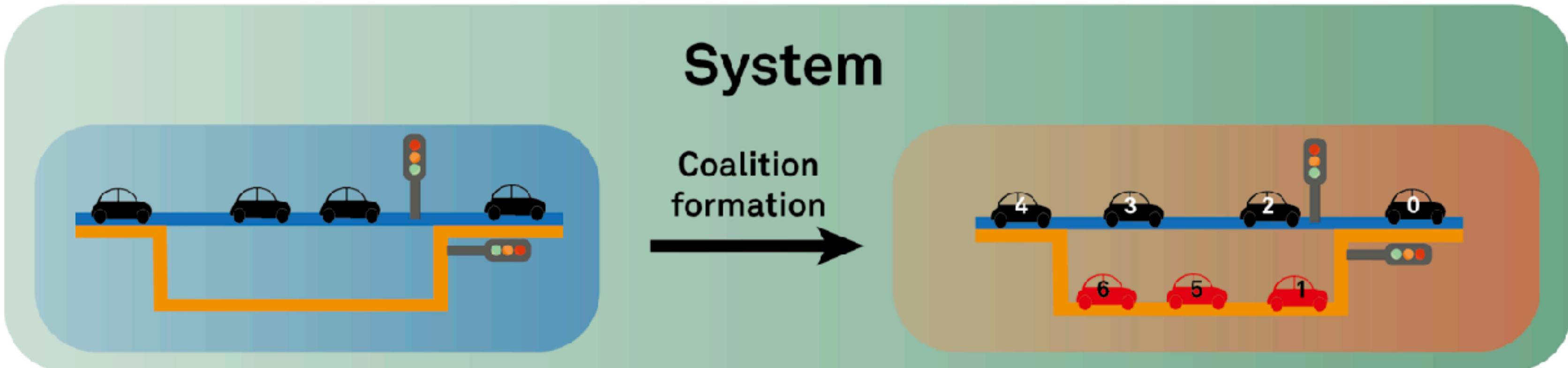
nagroda = czas przejazdu + wpływ na całkowity czas przejazdu

Wyniki

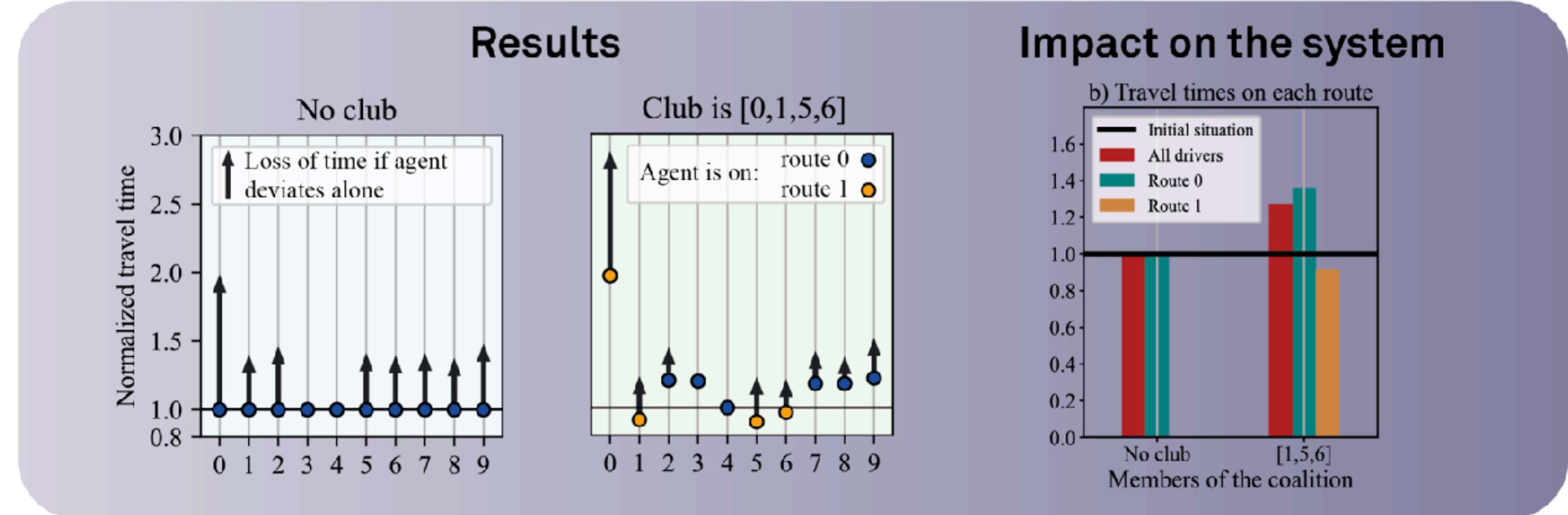
Koalicje

Co jeśli flota będzie mogła wspólnie, w koorydnicji podejmować decyzje o wyborze ścieżek?

Powstaną koalicje:

1. atrakcyjne dla członków
2. pogarszające sprawność systemu
3. elitarne

Wyniki

Oscylacje

Jeśli flota autonomiczna będzie miała za cel maksymalizować swój udział w rynku - dobrą drogą do osiągnięcia tego celu będzie... destabilizacja

Mixed CAV strategies - HDV perspective

Two equivalent routes *A* and *B*

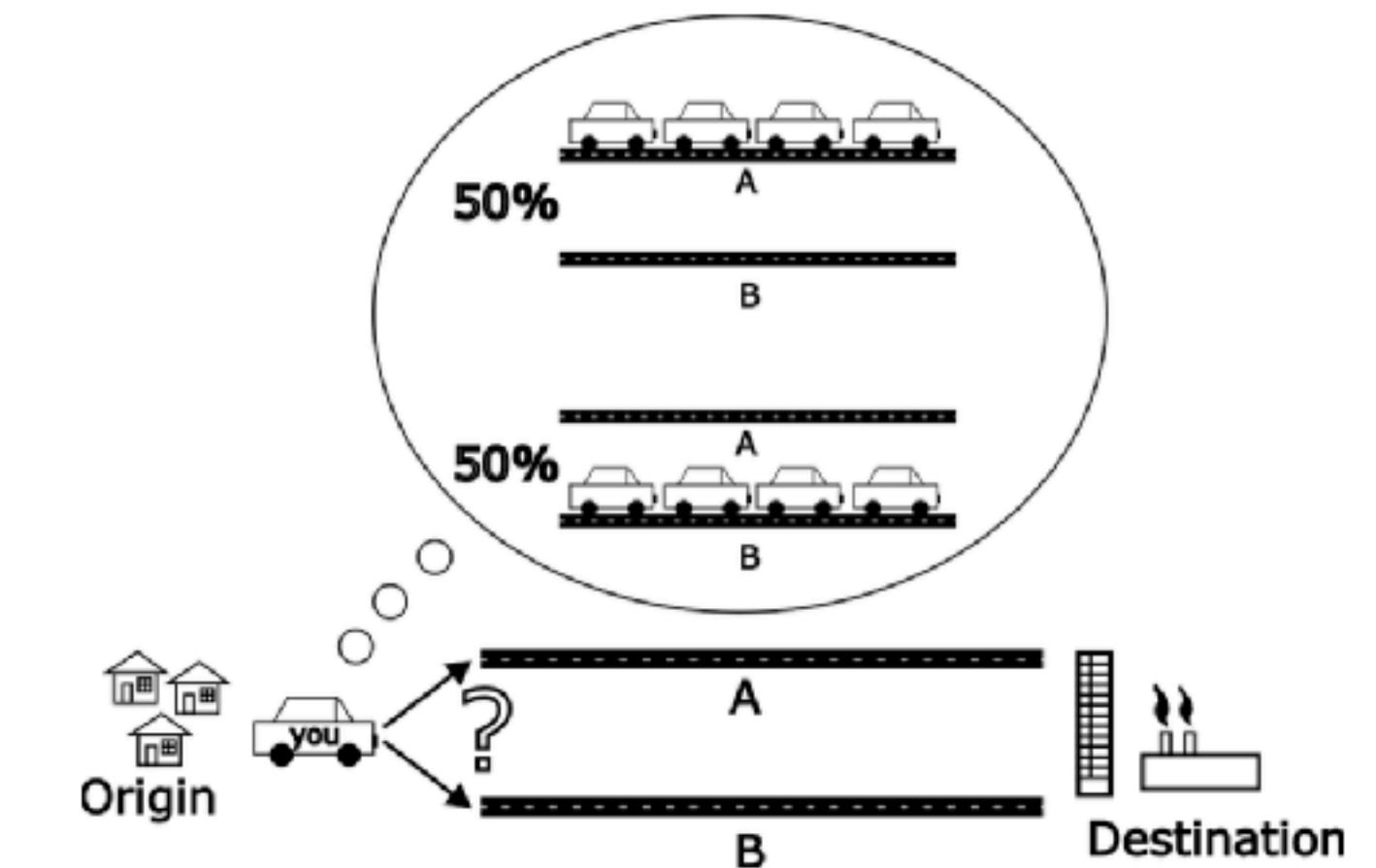
Route A

- ▶ Congested (prob. 50%)
- ▶ Free flow (prob. 50%)

Route B

- ▶ Congested (prob. 50%)
- ▶ Free flow (prob. 50%)

Which route do you choose?

**Doesn't matter!
It's bad anyway.
I'd rather switch to CAVs which offer better experience/utility.
Even if I don't like the idea of CAVs...**

Podsumowanie

w przyszłości decyzje transportowe (np. który drogi dojechać do celu) oddamy sztucznej inteligencji **pojazdom autonomicznym**

Zmieni to zasady gry, sprawiedliwość, rolę człowieka, rolę miasta.

Może doprowadzić do bardziej

- efektywnych?
- sprawiedliwych?
- oligarchicznych?
- kapitalistycznych?

to zależy od nas (i od wyników badań eksperymentalnych które nas przestrzegą zawczasu)

Dziękuję za uwagę

Rafał Kucharski
rafal.kucharski@uj.edu.pl
www.rafalkucharskilab.pl

KONGRES MOBILNOŚCI 2025

Kraków, 8-10 października

X SYGNALIZACJA ŚWIETLNA 2025

VII INNOWACYJNY TRAMWAJ 2025

VI BUSPASY 2025

III PARKOWANIE 2025

www.konferencjespecjalistyczne.pl